

германия
кызматташтыгы
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Даярдоочу:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЭМГЕК
ЖАНА СОЦИАЛДЫК ӨНУКТУРУУ МИНИСТРЛИГИ

ЭРКЕК БАЛДАРДЫН КҮНҮ ҮЙ ЧАРБАСЫН АЛЫП БАРУУ

МАЗМУНУ

КИРИШҮҮ	2
«ЭРКЕК БАЛДАРДЫН КҮНҮ» КУРСУНУН (МАРШРУТ, ПАРКУР, ТУРНИР) КОНЦЕПЦИЯСЫ	3
ФУТБОЛКАНЫ ҮТҮКТӨӨ	5
ТОПЧУ КАДОО	7
КИР-КЕЧЕНИ ЫЛГОО	9
ДАСТОРКОН ЖАСАЛГАСЫ	11
ЖЕР-ЖЕМИШТЕН САЛАТ ЖАСОО	13
ТАМАКТАНУУ ЖӨНҮНДӨ ИЛИМ. ВИКТОРИНА	15
БОЛЖОЛДУУ БААЛАР. ВИКТОРИНА	17
ҮЙ БАШКАРУУЧУСУ	18
ҮЙ ЧАРБАЧЫЛЫГЫНДАГЫ ӨЗГӨЧӨ КЫРДААЛДАР. ВИКТОРИНА	20
ЖУМУШ ДЕГЕН ЭМНЕ? ВИКТОРИНА	22
ЭСКЕРТҮҮЛӨР ҮЧҮН	24

Киришүү

"Эркек балдар күнүндө" биз сиздерге класстагы балдарды адатка айланган жаңылыш көз караштардан арылтуу жолдорун сунуштап, аларды билим берүү, саламаттыкты сактоо жана өзүнө кам көрүү тармагындагы кесипкөй келечекке шыктандыргыбыз келет. Бул жана башка тармактарда эркек адистер чанда кездешет. Андыктан биз алардын арасында бул багыттарды жайылтууну көздөйбүз.

Паркурлар менен үч чынжырды байланыштырабыз:

Кесипке багыт берүү: эркек балдардын кесип жана окуу предметтерин тандоо мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү.

Ролдук моделдер: эркектердин ролдук моделдерине ийкемдүүлүк берүү жана эркектин адаттагы образына сынчыл көз караш.

Социалдык жөндөмдөр: эмпатияны (башкалар үчүн кыжаалаттануу) жана чыр-чатакты чече билүүнү, ошондой эле кызматташууга, баарлашууга даярдыкты өнүктүрүү.

Биздин максатыбыз - Паркурдагы айрым станциялар аркылуу катышуучуларга аялдардын кесиби деген түшүнүк жок экенин, эркектер да ал тармактарда ийгиликке жетип, өз жолун таба аларын көрсөтүү. Ошол эле учурда балдардын күчтүү жактарын негизги орунга коюп, жашырылган талантарын ачуу. Бир жагынан инструменттердин ар түрдүүлүгү окуучулардын кызыгуусун арттырат.

Биз Билефельддеги **Technik-Diversity-Chancengleichheit e.V** компетенциялар борборуна бул инструменттеди иштеп чыгып, ошондой эле бизге бул инструменттерди тааныштырып, алгачкы тажрыйба маалында ар тараптан колдоо көрсөткөнү үчүн Маргарет Линдер айымга ыраазычылык билдиребиз.

Мындан сырткары "Кыздар күнү" курсу жана кесипке багыт берүү боюнча "Мобилдик паркур" үчүн дагы таратма материалдар даярдалды.

Баарыңыздарга ийгилик каалайбыз жана сиздерден ой-пикирлерди чыдамсыздык менен күтөбүз.

«ЭРКЕК БАЛДАРДЫН КҮНҮ» КУРСУНУН (МАРШРУТ, ПАРКУР, ТУРНИР) КОНЦЕПЦИЯСЫ

Кыскача сүрөттөмө

Үй чарбасын алып баруу боюнча курс ар кандай станциялардан турат, мында балдар практикалык тапшырмаларды аткарып, коюлган суроолорго жооп беришет. Концепция үй чарбасын алып баруу, туура тамактануу, керектөөчү катары жоопкерчиликтүү жүрүм-турум жана башка күнүмдүк шык-жөндөм боюнча базалык практикалык билимди берет.

Дидактикалык сунуштамалар төрт тематикалык тармакка бөлүнгөн:

- Кийимдерге кам көрүү
- Азык-түлүк жана тамактануу
- Үй жыйноо
- Үй чарбасын алып барууну жана күнүмдүк жашоону пландоо

Колдонулушу мүмкүн болгон тармактар

Курсту башка форматтарда, мисалы, кесипке багыт берүү боюнча лагерлерде же билим жарманкаларинде ачык, бирок милдеттүү эмес сунуш катары колдонсо болот. Бул - үй чарбасын жана күнүмдүк жашоону алып баруу боюнча шык-жөндөмдү үйрөтүү сунушу.

Максаттуу тайпа

Максаттуу тайпа - уул балдар жана эспүрүмдөр.

Гендердик ролдор ийкемдүү боло баштаганы менен, үй чарбасында эмгекти салттуу бөлүштүрүүдө өзгөрүүлөр дээрлик жокко эсе. Андыктан үй чарбасын алып баруу боюнча курстун идеясы - эркек балдарды үй жана үй-бүлөлүк милдеттерди өз алдынча жана биргеликте аткарууга шыктандыруу. Максаты - эркек балдардын ушул төрт тармактарда үй иштери боюнча компетенттүүлүгүн жана маалымдуулугун жогорулатуу.

Үй чарбасын алып баруу боюнча курстун милдеттери практикалык аракеттерге багытталып, сүрөттөлгөн темаларга тиешелүү. Окуучулар өз шык-жөндөмдөрүн станцияларда оюн түрүндө сынап көрүшөт. Эркек балдардын компетенциялары тууралуу курс маалында айтылат.

Колдонуу жана баалоо

Курс ар кандай иш чараларда колдонулушу ыктымал. Курсту эркек балдардын өзүнчө тайпасы үчүн колдонуу сунушталат. Гендердик жактан аралаш тайпаларда эркек балдар адатта кыздарга негизги ролду өзүнө алышына жол беришет. Кыздар техникалык тапшырмаларда тартынып, өзүн кармагандай эле эркек балдар да үй чарбасы боюнча курста тартынып турушат.

Баалоону ар бир станцияда жетекчинин оозеки кайтарымы байланышы аркылуу, соңунда болсо тайпада пикир алышуу аркылуу жүргүзсө болот. Ар бир катышуучу үй чарбасын алып баруу боюнча сертификатка ээ болот.

Аракеттердин тартиби

Даярдануу: Керектүү материалдарды жана башка көмөкчү каражаттарды, анын ичинде инструменттерди уюштуруу керек. Алдын ала иш чара өткөрүүгө ылайыктуу имаратты брондоо.

Станцияларда бир нече көнүгүүлөрдү уюштурса болот, мисалы, дасторкон жасап, туура тамактануу боюнча викторина өткөрүү.

Кураторлор курс, милдеттер, дисциплина аралык компетенциялар менен таанышып чыгышы абзел.

«ЭРКЕК БАЛДАРДЫН КҮНҮ» КУРСУНУН (МАРШРУТ, ПАРКУР, ТУРНИР) КОНЦЕПЦИЯСЫ

Аткаруу: Балдар курстун станцияларынан экиден же үчтөн биригип алып өтүшү керек, ошондо бири-бирине жардам бере алышат. Чоң тайпаларда алар оюн бир жерге чогулта албай, тапшырмаларды аткара албай калышы ыктымал.

Атаандаштык жаралса да, көңүлдүн баары билим, шык-жөндөмдү үйрөтүүгө багытталышы керек. Ошол эле учурда үшүнүн баары көңүлдүү, көтөрүңкү маанайда өтүшү зарыл.

Жаш курагына карап станцияларда алардын артынан байкоо салып туруу муктаждыгы бар-жогун аныктап алууга болот. Жогорку класстын окуучуларын жана ата-энелерди кызматташууга чакырууга жол берилет.

Кээде үй чарбасы тармагында кесиптик-техникалык лицейлер менен чогуу иштөө максатка ылайык.

Башында курс бардык катышуучуларга тааныштырылат. Тайпалар станцияларга бөлүштүрүлүп, курстун мындан ары өтүү тартиби түшүндүрүлөт.

Соңунда тайпада баалоо болот - курс аларга канчалык жакты, эмнеси кыйын, эмнеси жеңил болду?

АКЦИЯ

- 1 Адегенде футболканын жеңин үтүктө. Бул үчүн жеңдин тигиштерин биринин үстүнө бирин текши жаткыр, андан соң этияттап үтүктө.
- 2 Футболканы ичинен аңтар, жеңди ич жагынан дагы бир жолу үтүктө. Анан футболканы үтүктөөчү тактанын үстүнө жайып тигиштери текши жана бүктөмдөр болбогондой кылып үтүктө. Анан жакасын үтүктө.
- 3 Эгер футболканын тигиштери жок болсо аны үтүктөөчү тактанын үстүнө жайып кездемени улам бир жагына жылдырып текши үтүктө.
- 4 Супер! Футболка даяр! Сен эң сонун үтүктөдүң! Эмки туулган күндө ата-энеңди кубандырын бир куржун кийимди татынакай кылып үтүктөп кой!

Бул бекетте балдарга үтүктөө процесси түшүндүрүлөт жана балдар өз алдынча кийим үтүктөп көрүшөт.

СИЗГЕ КЕРЕК БОЛОТ:

- үтүктөөчү такта жана үтүк
- бырышкан шейшептер, футболка же көйнөк
- суу чачкыч
- кийим илгич

- 1 Үзүлүп калган топчудагы жиптин калдыгын алып ташта.
- 2 Узундугу 30-40 см жипти ал, ийненин көзүнөн өткөр жана учуктун эки учун бириктирип түйүп кой.
- 3 Кездеменин ич жагынан ийне-жипти өткөр, ийне жарымынан өткөн кезде ага топчуну киргиз, түйүнгө келип такалганга чейин учукту тарт.
- 4 Андан соң ийне-жипти кайра арткы топчунун көзүнөн өткөр, топчу менен кездеменин ортосунда бир аз орун калтыр, ошентип төрт жолу кайтала.
- 5 Кездеменин ич жагынан ийне-жипти өткөр, топчунун түбүнөн 7-8 жолу оро, кайра дагы бир жолу өткөрүп тигип, андан соң учукту кесип сал.

СИЗГЕ КЕРЕК БОЛОТ:

- топчулар
- жип
- кездеменин өөнү
- ийне
- кайчы
- оймак

1 Кир-кечени карап андагы белгилерди аныктагыла. Бүгүн силер үч жолу кир жууйсуңар. Кирлерди ылгап иреттегиле. Алардын кайсынысы кайсы программага ылайык жуулат? Үч башка салынуучу кирди канча градуста жууйсунар?

- 2**
- кылдат жуулучу түстүү кир-кече
 - ачык түстөгү, көбүнесе ак түстөгү кылдаттыкты талап кылбаган кир кече.
 - кара түстөгү, кылдаттыкты анча талап кылбаган кир кече.

3 Коңшуңдун кийимин кармалап көрүп кийимдин материалын аныктаганга аракет кыл. Мисалы: жүндөн жасалган, полиэстер, жасалма жибек, жибек, пахтадан жасалган же зыгыр буладан жасалган.

- 1 Бул бекетте балдар ар түрдүү кездемелерди ылгап алганга көнүгүшөт. Андан тышкары кездемелерди кармалап көрүп материалын аныктаганга аракет кылышат.

СИЗГЕ КЕРЕК БОЛОТ:

- ар түрдүү кир-кече [жүндөн жасалган, полиэстер, жасалма жибек, жибек, пахтадан жасалган же зыгыр буладан жасалган].
- кир-кече салынуучу үч себет
- калемсап жана кагаз [себеттерди белгил үчүн]

Сенин досторуң сага конокко келмей болду. Албетте сен аларды жакшы тосуп алгың келет жана дасторконду жасалгалап баштайсың.

- Сага керек болгон идиш-аякты жана тамак жей турган аспаптарды кой!
- Стаканды кайда коюш керек?
- Вилканы кайсыл жерге коюш керек?
- Кагаз майлыктарды кантип кооздош керектигин билесиңби?

1 Бул бекетте балдарга дасторконду жасалга-
лап үйрөнүшөт.

СИЗГЕ КЕРЕК БОЛОТ:

- бычак
- вилка
- аш кашык
- чай кашык
- жайпак табак
- сорпо куюлуучу табак
- стакандар
- десерт чөйчөгү же табактар
- кагаз майлыктар

2 Окуучулар кагаз майлыктарды кооздоп
коюу боюнча өз ойлорун сунуштап жана
жасап көрүшөт.

АКЦИЯ

1 Эки кишиге салат жасаш үчүн ар бир кишиге бирден жемиш керек болот. Сага канча мейман келет жана салат үчүн канча жемиш талап кылынат?

- 2
- апельсин
 - алма
 - киви
 - алмурут
 - банан
 - бир нече майдаланган фундук
 - кумшекер
 - лимондун ширеси

3 Жемиштерди тазалап, майда кесимдерге кескиле. Зарылдыгына жараша жаңгак, кумшекер жана бир аз лимон ширесин кошкула. Албетте, жаңы даярдалган шире даамдуу болот. Ал үчүн лимонду кыса кармалап, экиге бөлүп, ширесин сыгып алуу керек. Жемиш салатты жарым саатка тыныктырып койгула.

1 Окуучуларга рецепт боюнча жемиш салатын жасоону сунуштагыла. Силерге төмөнкү азыктар керек, аларды өзүңөр алып келсеңер же окуучуларга айтсанар болот. Эки кишиге салат жасаш үчүн ар бир кишиге бирден жемиш керек. Даярдык катары ар бир окуучу өзүнүн үлүшүн алышы үчүн канча жемиш талап кылынарын эсептегенге арифметикалык тапшырма бериңиз. Өтүнүч, балдарда аллергиялык реакция жоктугун мурунтан тактап алыңыз!!!

СИЗГЕ ТӨМӨНКҮ ЖЕМИШТЕР КЕРЕК БОЛОТ:

- апельсин
- алма
- киви
- алмурут
- банан
- бир нече майдаланган фундук
- кумшекер
- лимондун ширеси же лимондун өзү [эгер ширени окуучулар өз алдынча сыгып даярдаса]

ВИКТОРИНА

1 Кулпунайдын түшүмү бизде качан жыйналат?

- апрель
- июнь
- сентябрь

2 Кайсы витамин суук тийгенден сактайт?

- А витамини
- В витамини
- С витамини

3 Картөшкөдөн эмне жасаса болот? [бардык туура жоопторду белгиле]

- фри картөшкө
- спагетти
- туздуу таякчалар
- чипсы
- пюре
- крахмал

4 Коланын курамындагы башкы азык кайсы? [суудан башка]

- кофеин
- кумшекер
- витаминдер

5 Дан деген эмне? [бардык туура жоопторду белгиле]

- таруу
- буудай
- пахта
- сулу
- күрүч
- пияз

6 Чөптөр кайсылар? [бардык туура жоопторду белгиле]

- райхан
- сабиз
- ашкөк
- ашкабак
- теңге гүл

7 Жашылчалар кайсы?

- бадыраң
- петрушка
- түстүү капуста
- жоогазын
- сельдерей

- 1 **Кулпунайдын түшүмү бизде качан жыйналат?**
июнь
- 2 **Кайсы витамин суук тийгенден сактайт?**
С витамини
- 3 **Картөшкөдөн эмне жасаса болот?**
фри картөшкө • чипсы •
пюре • крахмал
- 4 **Коланын курамындагы башкы азык кайсы?**
кумшекер
- 5 **Дан деген эмне?**
таруу • буудай • сулу
- 6 **Чөптөр кайсылар?**
райхан • ашкөк
- 7 **Жашылчалар кайсы?**
бадыраң • түстүү капуста •
сельдерей

Бул азыктарды супермаркеттен сатып алсаң баасы кандай болот?

500 г кетчуп **1.** _____ сом

Шоколад «Альпен Гольд» **2.** _____ сом

1 литр нак сүт (тетрапактагы) **3.** _____ сом

1 литр Кола **4.** _____ сом

1 литр идиш жууган каражат **5.** _____ сом

1 кг кесме **6.** _____ сом

Кукси **7.** _____ сом

КҮН ТАРТИБИ

Сен мектепте окуп жатам, ал эми ата-энең 3 күнгө өргүүгө кетти деп элестет. Сен үйдө жалгыз калдың жана үйдү өзүң башкарышың керек. Бул үчүн сага ар күнү аткарыла турган иштердин тизмеси зарыл. Үй жумуштарын жасоого, окууга, бош убактыңды өткөрүүгө жана хоббиге убактыңды кантип бөлүштүрөсүң?

Кезеги менен убактысын жазып, мерчем түзсөң болот же сааттын сүрөтүн тартып, ага аткарчу иштерди жазып кой.

Эч бир ишти унуткан жоксүңбу?

Иштердин мерчеми жалпы ишке сереп салганга мүмкүндүк берет!!

Күнүмдүк иштердин ырааттамасы

- 1 Дүкөнгө же базарга барып соода-сатык жүргүзүү
- 2 Кир-кече жуу
- 3 Тамак-аш жасоо
- 4 Чаң соргуч менен үйдү тазалоо
- 5 Тез арада кечээги идиштерди жуу
- 6 Мектепке баруу 8.00 ден 12.30 га чейин
- 7 Үй тапшырмасын аткаруу!
- 8 Футболго машыгууга баруу
- 9 Кечинде фильм көрүү.

- 1 Окуучуларга иштердин ырааттамасын түзүүнү же сааттын сүрөтүн тартып, ага аткарчу иштерди жазып коюуну сунуштагыла.
- 2 Бул балдарга ар түрдүү жана убакытты талап кылуучу үй иштери тууралуу түшүнүк алууга жана үй чарбачылыгын уюштурууга жооптуу борууга мүмкүндүк берет. Мындан тышкары, алар иш жүзүндө жана оюн түрүндө бардык эле иштерге акы төлөнө бербесин түшүнүшөт.
- 3 Андан соң окуучулар менен бул иштин натыйжасын талкууласаңар болот.

ВИКТОРИНА

- 1 Байкең же иниң кокустан жаракат алды дейли. Кан аябай агып, жаракат алган жерден сынган айнектин учу чыгып турат. Бул учурда сен эмне кыласың?**
- Айнектин сыныгын жаракатта калтырып жана кайра таңасың; Шашылыш кызматка телефон чаласың.
 - Айнектин сыныгын жаракаттан акырын чыгарасың жана кайра таңасың; Шашылыш кызматка телефон чаласың.
 - Жаракатты тазалайсың, айнектин сыныгын акырын чыгарасың жана кайра таңасың; Шашылыш кызматка телефон чаласың.
- 2 Кимдир бирөө колун тытып алды. Жаракаттан кан агып турат жана кир толгон. Бул учурда сен эмне кыласың?**
- Таза чүпүрөк менен жаап коёсуң, анан врачка кайрыласың.
 - Жаракатты тазалайсың, жууйсуң, кайра таңасың, анан врачка кайрыласың.
 - Кирден тазалап, кайра таңып анан врачка кайрыласың.
- 3 Колу-бутун чыгарып алганда эмне кылуу керек?**
- Чыккан сөөктү акырын ордуна салып, бекемдеп анан ооруканага жеткирүү керек.
 - Эч нерсе кылбаш керек. Тезинен врачка кайрылуу зарыл.
 - Чыккан сөөктү ордуна салып, бекемдеп, муздатып анан ооруканага жеткирүү керек.
- 4 Колуңду кесип алдың дейли. Эмне кылуу зарыл?**
- Жаракатты тазалап, кайра таңам. Өтө терең кесип алсам, врачка кайрылам.
 - Көп деле кайгырбайм. Таңып коём.
 - Дары май сыйпайм.
- 5 Шашылыш кызматтын номуру кайсы?**
- 112
 - 110
 - 911

ВИКТОРИНАНЫН ЖООПТОРУ

Мында окуучулар күнүмдүк турмуштагы өзгөчө кырдаалдарда өзүн туура алып жүрүүгө үйрөнөт. Өтүнүч, викторинанын суроолору жазылган барактардын көчүрмөсүн жетиштүү санда окуучуларга тараткыла.

- 1 Байкең же иниң кокустан жаракат алды дейли. Андан сынган айнектин учу чыгып турат. Бул учурда сен эмне кыласың?**
Айнектин сыныгын жаракатта калтырып жана кайра таңам; шашылыш кызматка телефон чалам.
- 2 Кимдир бирөө колун тытып алды. Жаракаттан кан агып турат жана кир толгон. Бул учурда сен эмне кыласың?**
Кирден тазалайм, кайра таңам анан врачка кайрылам.

- 3 Колу-бутун чыгарып алганда эмне кылуу керек?**
Эч нерсе кылбаш керек. Тезинен врачка кайрылуу зарыл.
- 4 Колуңду кесип алдың дейли. Эмне кылуу зарыл?**
Жаракатты тазалап, кайра таңам. Өтө терең кесип алсам, врачка кайрылам.
- 5 Шашылыш кызматтын номуру кайсы?**
112

ВИКТОРИНА

Бул иш-аракеттерге көз чаптыр. Бул иштердин айрымдарын сен балким билесиң, бирок бул жумушпу же жумуш эмеспи? "Ооба" же "жок" деген белги кой жана өз сөзүң менен далилдеп бер.

- 1 Атам өзүнүн компаниясына эртең мененки саат 8.00 жөнөйт жана үйгө кечки 19.00 кайтат.
Ооба Жок
- 2 Чоң энем ооруп жатат. Апам ага түштөн кийинки убакта келет. Аны эшикке сейилдетет жана азык-түлүк сатып келип берет.
Ооба Жок
- 3 Сен ата-энеңдин машинесинин дөңгөлөгүн алмаштырып бересиң.
Ооба Жок
- 4 Ар бир бейшемби күнү сен кошуналардын балдарын карап бересиң.
Ооба Жок
- 5 Сен мейман бөлмөсүндөгү килемди тазаладың.
Ооба Жок
- 6 Сен кичинекей сиңдиңдин жалаягын алмаштырып коёсуң.
Ооба Жок
- 7 Сен бөбөгүңдү түштөн кийин оюн аянтчасына ойнотуп келесиң.
Ооба Жок
- 8 Жекшембиде атаң ооруп калды дейли. Сен футболдук машыгууга барбастан, атаңа чай кайнатып, тамак-аш жасап бересиң.
Ооба Жок
- 9 Апаң үйдөн коомдук журнал үчүн макала жазат.
Ооба Жок

МАШЫКТЫРУУЧУ ҮЧҮН НУСКАМА

- 1 Балдар "ооба" же "жок" деп кыска гана жооп бериши талап кылынат.
- 2 Андан соң жоопторду чогуу талкуулагыла. Окуучулар аткарылган иштердин бардыгы эле акы төлөнгөн жумушту билдирбесин түшүнөт. Максат жумуш деген эмне экенине так аныктама берүүдө эмес. Жумуш ар түрдүү болорун түшүнүү жана балдардын ар түрдүү пикирин угуу маанилүү.
- 3 Бул жумушчу барагын үйдүн башкаруучусунун күндөлүк иш ырааттамасы менен оңой айкалыштырууга болот.

Чыгарылыш маалыматтары

Чыгаруучу

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Башкы кеңселер Бонн жана Эшборн шаарларында, Германия

“Иш менен камсыз кылууга жана кесиптик окутууга көмөк көрсөтүү”
долбоору
Исанов көчөсү, 96, 720001 Бишкек, Кыргызстан
www.giz.de
www.giz-employment.kg

Кыргыз Республикасынын Эмгек жана социалдык өнүктүрүү министрлиги
менен кызматташтыкта даярдалды

Басылып чыккан

V.R.S.

Дизайн

Полиграфия "Персона", Игнатенко Егор

Фото/Сүрөттөлүштөр

GIZ долбоорунун архиви

Авторлор

Kompetenzmarketing Маргарета Линдердин жетекчилиги алдында Кыргыз Республикасынын
Эмгек жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин иш менен камсыз кылууга көмөктөшүү
башкармалыгынын адистери менен кызматташтыкта түзүлдү.

Материалдар Билефельддеги Technik-Diversity-Chancengleichheit e.V. компетенциялар борборунан
алынган.

2020-жылдын июль айына

карата абалы боюнча

Германиянын экономикалык кызматташтык жана өнүктүрүү боюнча Федералдык министрлигинин
(BMZ)

табыштамасы боюнча

